

slovenska
DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

"Ljudska šola je v prvi vrsti
vzgojevalnica,
v drugi šele učilnica"
(Prof. Janez Koprivnik, pohorski pedagog:
1849-1912)

LETNIK XLVIII

JANUAR - FEBRUAR 1998

ST. 1-2 NO. 1-2

NADŠKOF DR. ALOJZIJ AMBROŽIČ KARDINAL

NOVI KARDINAL DOMA IZ GABRIJA, VASICE POD POLHOGRAJSKIMI DOLOMITI, KI JE SKUPNO Z DRUŽINO ZAPUSTIL SVOJ DOM IN LJUBLJENO DOMOVINO, DA SI JE OHRANIL ŽIVLJENJE PRED BREZBOŽNIM KOMUNIZMOM, NAREDIL TRNJEVO POT PREKO LJUBLJE IN NAPREJ DO VETRINJA. KJER MU JE BOŽJA PREVIDNOST PRIZANESLA S PRISILNIM POVRATKOM V SMRT V SLOVENIJI. NADALJNI PREMİK V BEGVNSKO TABORIŠČE SPITTAL NA VZHODNI TIROLSKI, KJER JE V REVŠČINI, LAKOTI IN SKROMNOSTI NADALJEVAL SVOJE ŠTUDIJE, NAPRAVIL VELIKO MATURO, NA TO SE SKUPNO Z OSTALO DRUŽINO PODAL V KANADO, KJER JE PO KRATKEM PRESLEDKU NA FARMI VSTOPII V SEMINARIŠČE SV. AVGVŠTINA V TORONTU, BIL POSVEČEN ZA DVHOVNIKA, KRATKO ČASA PASTIROVAL V FARI TORONTSKE ŠKOFIJE, BIL RADI IZREDNIH SPOSOBNOSTI IZBRAN OD NJ. EMINENCE KARDINALA MCGVIGENA ZA NADALJEVANJE ŠTUDIJE V TELOGIJI V RIMU, NATO V WURZBURGU V NEMČIJI, OD KODER SE JE VRNIL KOT DOKTOR TELOGIJE NA PROFESORSKO MESTO NA TORONTSKI TEOLOŠKI FAKULTETI.

FOTO: F. MARKIČ

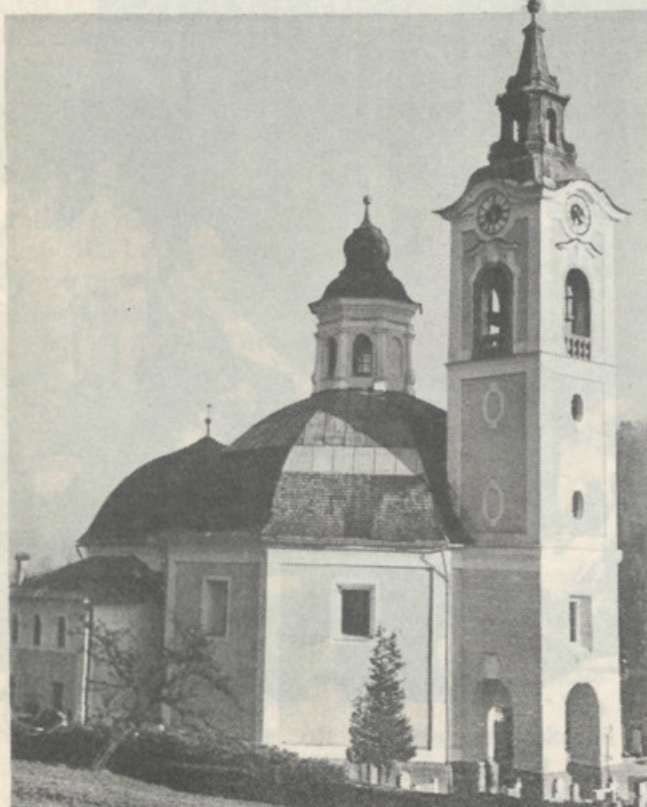
PO NEKAJ LETIH POVČEVANJA JE BIL IMENOVAN ZA POMOŽNEGA ŠKOFA V V TORONTU, NATO ZA ŠKOFA IN NAZADNJE NADŠKOFA, NAJVEČJE ANGLEŠKO GOVOREČE ŠKOFIJE V KANADI KO GA JE PAPEŽ JANEZ PAVEL II. IMENOVAL DNE 18. JANVARJA TEGA LETA ZA ČLANA PRISTIZNE SKUPINE KARDINALOV.

ASTRONOMSKI VZPON IZ REVNEGA BEGVNSKEGA DEKA DO PRINCA-KARDINALA RIMSKO KATOLIŠKE CERKVE SKORAJ NIMA PRIMERE V NJENI 2000 LETNI ZGODOVINI, KO BO 21. FEBRUARJA V ZBORU KARDINALOV PREJEL OD PAPEŽA SKUPNO Z 22 IZVOLJENIMI RUDEČ KLOBUK, SIMBOL AVTORITETE PAPEŽEVEGA SVETOVALCA IN VOLITI NOVEGA PAPEŽA, BOMO VSI SLOVENCİ PO SVETU ZAKLICALI

"KAKO ČUDOVITA SO BOŽJA POTA!"

ZANJ MOLILI IN SE SKUPNO Z NJIM VESELILI OB VSTOLICENJU PRVEGA SLOVENSKEGA KARDINALA V ZADNJIH 100 LETIH.

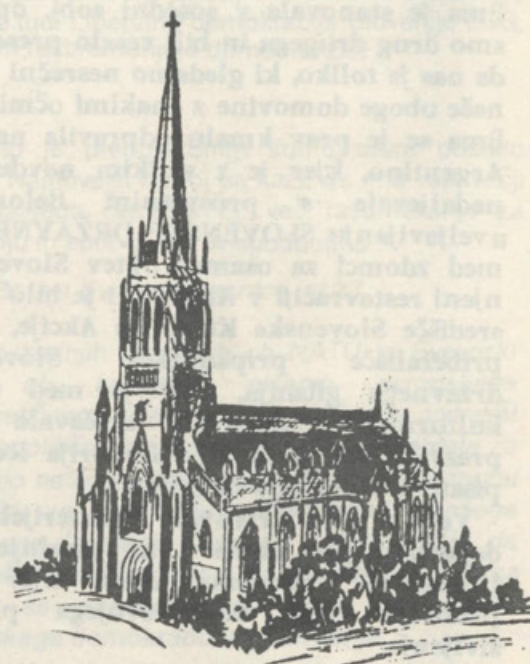
SLOVENSKA DRŽAVA, VREDNIŠTVO IN UPRAVA, SKUPNO S SODELAYCI IN PODPORNICI VAM EMINENCA ŽELIMO BOŽJEGA BLAGOSLOVA IN POMOČI BREZJANSKE MARIJE NA POTI V BODOČNOST.

Kardinalova rojstna fara na Dobrovi pri Ljubljani

Glavni oltar vetrinjske cerkve, trajen spomenik slovenske vere in zvestobe. — Prezbitarij z oltarjem in dragocenimi slikami na steklu v oknih, sedaj obnovljenih tudi s Tvojim darom.

Katedrala sv. Mihaela v Torontu: sedež novega kardinala

slovenska
DRŽAVA
FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates:
\$15.00 per year
\$1.50 single issue
Advertising: \$0.45 per agate line

Member of Multilingual Press
Association of Ontario

Member of Canadian
Multilingual Press Federation

Owned and published monthly by Slovenian National Federation
of Canada

Marta Jamnik-Sousa, President 79 Watson Ave. Toronto, On.
M6S 4E2

Lastnik in izdajatelj Slovenska Narodna Zveza v Kanadi

ga. Marta Jamnik-Sousa, Predsednica

Edited by Editorial Board

Urejuje konzorcij Slovenska Država

Zastopnika:

Slavko Skoberne
Español 1316
Castelar (1712)
Prov. Buenos Aires
Argentina

Avguštin Kuk
16 Northfield Rd.
Scarborough, Ontario
M1G 2H4 Canada
T/FAX (416) 439-8387

TELEPHONE # (416) 766-4848
FAX # (416) 766-7088

Letna naročnina: Za Kanada in ZDA \$15.00. Za Argentino in
Brazilijo po dogovoru; Anglija, Avstrija, Avstralija, Francija in
druge države \$12.00 U.S. Po letalski pošti po dogovoru.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno da bi se
avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem
uredništva in izdajatelja.

PRVA DAMA S.D.G. DEVETDESETLETNICA

Kar verjeti ne moremo, da je lani, 20. oktobra poteklo 90 let odkar je vedno živahna in mladostna Ema kot osmi otrok železničarja zagledala luč sveta v Borovnici. Bila je vedno zavedna in ponosna Slovenka in z bratom Jožetom Kesslerjem v velik ponos staršem in devetim bratom in sestram. Prvo moje srečanje z gospo Emo je bilo v telovadnici "Zadružne" v Ljubljani, kamor sem kot mladenka hodila telovaditi in igrati namizni tenis. Ema je bila navdušena športasinja, saj je že kot Orlica nastopala na mednarodnih shodih (Ljubljana, Praga, Budimpešta), pozneje pa, ko je bil Orel v Jugoslaviji prepovedan, kot članica Dekliških krožkov.

Kot zmožna restavraterka je po končanem študiju v Ljubljani odprla znano RIO restavracijo, ki je bila prva avtomat restavracija v Sloveniji, kjer je bil človek vedno dobro postrežen s hrenovko, klobaso ali z odprtim sendvičem in z okusno kavo.

Minula so leta od prvega srečanja, ko me je begunstva pot zanesla v Riccione v nekaj luksuzni hotel - taborišče na plaži. Presenečenj iz tistih dni ni bilo malo. Gospa Ema je stanovala v sosedni sobi, opazovali smo drug drugega in bili veselo presenečeni, da nas je toliko, ki gledamo nesrečni položaj naše uboge domovine z enakimi očmi. Gospa Ema se je prav kmalu odpravila na pot v Argentino, kjer je z velikim navdušenjem nadaljevala s prosvetnim delom pri uveljavljanju SLOVENSKE DRŽAVNE MISLI med zdomci za osamosvojitve Slovenije. V njeni restavraciji v Argentini je bilo začetno središče Slovenske Kulturne Akcije, in tudi pribežališče pripadnikov Slovenskega državnega gibanja, kjer je med raznimi kulturnimi delavci srečavala tudi prezvišenega škofa dr. Gregorija Rožmana, pisatelja Novačana in druge.

Veliko je žrtvovala materijelno in dejansko pri akciji za gradnjo "Hiše ljubezni" - Rožmanov dom, kjer danes preživlja zlato dobo svojega plodnega življenja.

Bog Vas živi, gospa Ema, prijatelji in pripadniki SDG Vam želimo zadovoljen oddih še mnoga leta.

M.K.

Brazde 13. nov. 97

Izbira Slovenije: preteklost ali prihodnost?

Dr. Januzs Bugajski

Direktor, Vzhodnoevropske študije

Cednter za strateške in mednarodne študije, Washington D. C.

Spodnji članek je bil napisan že sredi lanskega novembra, torej že pred volitvami za predsednika Republike. Objavljamo ga vseeno, saj se vsa izvajanja uglednega mednarodnega analista lahko aplicirajo na bodoče parlamentarne volitve. Podpiramo pa stranke slovenske pomladi op.ur.

Odkar je Slovenija samostojna, stoji pred svojo najbolj pomembno odločitvijo. Prihajajoče predsedniške volitve bodo odločile, ali se država samozavestno pomika naprej proti novemu tisočletju, ali pa ostaja trdno v svoji nesrečni preteklosti. V Washingtonu in drugih glavnih mestih zahodnih držav vidijo izbiro med Milanom Kučanom in Janezom Podobnikom, dvema vodilnima kandidata za predsednika države Slovenije, kot izbiro med preteklostjo in prihodnostjo.

Šef države ni samo simbol svoje dežele, ampak tudi izraz ljudstva in njihovih želja v svetovnih očeh. V času hitrih sprememb v Evropi potrebuje Slovenija karizmatično, inteligentno in sproščeno osebnost, ki lahko enakovredno komunicira s pojavljajočo se politično generacijo kjerkoli na Zahodu. Če hoče predsednik Slovenije državo popeljati v evro-atlantsko skupnost, mora razumeti pomebnost tržnega gospodarstva, svobodne trgovine, odprtih meja in varnosti področja. Potrebuje čisto vest in jasno vizijo ter ne more biti politični optimist, ki se preprosto obrne, kamor zapiha veter.

Ponovna izvolitev starejših posameznikov, ki mislijo predvsem na pogubne ideologije marksizma- leninizma, narodnega ujetništva in Titovega samoupravljanja, bi vsem glavnim mestom držav članic NATO poslala protislovno sporočilo iz Ljubljane. Slovenija se v prvi krog širitve NATO ni uvrstila iz različnih razlogov. Med njimi je bil tudi slab glas o prvotnem omahovanju njenega vodstva in predsednika Kučana pri objemanju in kampanji za članstvo v NATO. Prav tako ni nepomembno dejstvo, da predsednik - nekdanji privrženec Tita - še ni bil sprejet v

Beli hiši, kakor so bili vsi drugi voditelji držav srednje Evrope.

Komunistična preteklost je še vedno močna v Sloveniji. Med oblikovalci politike v Washingtonu se neprestano pojavlja element suma o bivših demokratično spreobrnjenih leninistih ali v Slovence spreobrnjenih Jugoslovanih, še posebno, ker še vedno funkcionira stara mreža z Beogradom. Razen tega vzdržujejo člani bivšega jugoslovanskega režima, med njimi tudi Kučan, tesne vezi z različnimi razvpitimi - anti-ameriškimi režimi držav tretjega sveta; kar pa ne more biti z lahkoto pozabljeno ali oproščeno.

Z novim, naprej usmerjenim vodstvom bi lahko Slovenija postala prva izmed bivših jugoslovanskih držav, ki bi se dokončno odcepila od propadlega komunističnega poizkusa. Žal pa bi lahko ohranitev starejših voditeljev, kljub očitnem napredku države, postavilo Slovenijo v enak položaj kot Hrvaško in Srbijo. Očitno je, da Slovenija sedaj potrebuje mlade in poštene voditelje, ki niso okuženi s preteklo represijo in imajo jasne smernice o prihodnji vlogi države v mednarodni skupnosti.

Druge srednjeevropske države so dokončno opustile ostanke svoje komunistične prtljage in so se napotile v bolj uspešno in varno prihodnost. Čas je, da to stori tudi Slovenija. Trpeči Slovenci potrebujejo odločnega predsednika, ki ga bodo spoštovala zahodna glavna mesta, in ki bo državo popeljal v 21. stoletje. Nasprotje med Kučanom in Podobnikom, med preteklostjo in prihodnostjo, je nesporno in jasno razvidno. Volilci so tisti, ki se morajo odločiti, katero smer bo Slovenija ubrala.

Foto: DRUŽINA

Dne 15. novembra 1997 je ljubljanski nadškof dr. A. Šuštar blagoslovil spominsko ploščo za 918 identificiranih žrtev komunističnega nasilja iz območja Ljubljane. Številni množici iz občinstva so govorili g. Dimitrij Kovačič, predsednik mestnega sveta, g. stane Strbenk, tajnik Slovenske Nove Zaveze in državni tožilec g. Anton Drobnič.

LUSTRACIJA!

KAJ PA JE TO?

Zadnje mesece se med Slovenci mnogo govori in piše o takozvani LUSTRACIJI. Ker je pravo poznanje in razumevanje tega pojma nadvse važno za bodočnost slovenske države, objavljamo ta članek z namenom, da bi razčistili nejasnosti in pripomogli k čimprejšnji spravi in ponovnemu ugledu Slovencev v svetu, ki jo danes obremenjuje SUM HLINJENJA "demokratske" države od strani resnično pravih demokracij, zlasti od Sveta Evrope.

Beseda LUSTRACIJA pomeni OČIŠČENJE v slovenskem jeziku.

Tako naj bi lustracija ali očiščenje v Sloveniji:

1. Raziskala protipravno delovanje komunističnega totalitarnega režima, ki je s pomočjo tajne policije, pravosodja in državne uprave KRŠIL ČLOVEKOVE PRAVICE IN TEMELJNE SVOBOŠČINE.

Nasprotnike režima je moril, jih zapiral v ječe in taborišča, jim odvzemal premoženje, omejeval svobodno gibanje iz in v državo, privržencem režima pa podarjal privilegije.

2. Odpravila (naj bi) posledice komunističnega totalitarnega režima, v skladu z Resolucijo 1096 Sveta Evrope, ki jo je leta 1996 objavila SKUPŠČINA SVETA EVROPE na rednem zasedanju. Ta podrobno obravnava ukrepe za odpravo dediščine totalitarnih komunističnih režimov in priporoča LUSTRACIJO ali DEKOMUNIZACIJO kot mirno sredstvo prehoda in usklajanja takih režimov s standardom Sveta Evrope. Člen 11. n.pr. pravi: "Namen teh lustracijskih ukrepov je izključiti osebe iz izvajanja državne oblasti, če jim ni mogoče zaupati, da jo bodo izvajali skladno z demokratičnimi načeli, saj v preteklosti niso pokazali NOBENE ZAVEZANOSTI ALI VERE VANJO IN NIMAJO NITI INTERESA NITI MOTIVACIJE, DA BI JIH SEDAJ PREVZELI." Nadalje navaja člen 4. "da mora demokratična država pri odpravljanju dediščine nekdanjih komunističnih totalitarnih sistemov uporabljati proceduralna sredstva take države, ne more pa, niti ne bi smela zadovoljiti želje PO MAŠČEVANJU namesto po pravičnosti. Spoštovati mora pravice temeljene na svoboščinah, kot sta pravica do pravičnega postopka in pravica do zaslišanja, celo pri tistih ljudeh, ki jih sami niso uporabljali, ko so bili na oblasti. Še nekaj primerov:

Člen 7. Kazniva dejanja naj bodo obravnavana in kaznovana v skladu z veljavnim kazenskim zakonikom.

Sodni pregon je dovoljen za zločin po splošnih načelih prava civiliziranih narodov.

Člen 8. Skupščina priporoča REHABILITACIJO ljudi, ki so bili krivično obsojeni. Žrtvam naj se izplača gmotna odškodnina.

Člen 10. Lastnina, vključno Cerkevne, ki jo je država nezakonito in krivično odvzela, zaplenila ali nacionalizirala v času komunističnega režima, NAJ SE VRNE IN INTEGRUM, ČE MOGOČE, ČE NE PA Z IZPLAČANO ODŠKODNINO.

Člen 12. Višje pokojninske pravice, ki jih uživa vladajoča elita, naj se znižajo na raven drugih upravičencev.

Za zaključek pa:

CILJ LUSTRACIJE JE ZAVAROVANJE NA NOVO NASTALIH DEMOKRACIJ.

TAKO RESOLUCIJA 1096 SVETA EVROPE!

Prva država, ki je uvedla lustracijo je bila Nemčija ob koncu II. svetovne vojne. To je bila denacizacija. Pozneje, ob razpadu berlinskega zidu pa v Vzhodni Nemčiji še enkrat za dekomunizacijo. Zakonodaja je bila v obeh primerih zelo stroga in je zadela več milijonov državljanov.

Med te so spadali tajna policija, vojska, sodstvo,

poštni in železniški uslužbenci, politično aktivni učitelji, partijski sekretarji v šolah, ravnatelji šol, ker so te pozicije dobili le tisti, ki so bili že dalj časa člani stranke, profesorji, znanstveniki, odvetniki, sodniki, novinarji-propagandisti, ves aparat zvezne in deželne vlade, privilegiranci z mastnimi plačami, skratka vsi, ki so s pomočjo tajne policije kršili človekove pravice in temeljne svoboščine, zapisane v DEKLARACIJI Združenih Narodov.

Pri tem čiščenju pa državo ni vodila želja po maščevanju, ampak iskrena želja, da se v deželi zopet uveljavijo temeljne človeške pravice in vpostavi demokratični pravni red.

Poleg tega so z to akcijo želeli dati VSAJ MORALNO ZADOŠČENJE TISTIM, KI SO TRPELI ZATIRANJE POD NACIZMOM IN KOMUNIZMOM (v Vzhodni Nemčiji).

Od odpuščenih milijonov so prečistili manjše delikte in prizadetim po odsluženju zaporov vrnilo službe. Za večje kriminalne kot so bila pobijanja civilistov in vojnih ujetnikov, za člane tajnih služb, so pa veljale večje kazni, stalna izguba prejšnjih služb in neodmerjena doba, ker taki zločini ne zastarajo.

Nemškemu primeru so pozneje sledile še druge države, ki so bile nekoč v verigah komunizma: Češka, Madžarska, Poljska, Bolgarija, Albanija in pred kratkim Romunija s strogo zakonodajo.

Tako je ostala Slovenija otok za katerega so vsi vedeli, da še vedno skrivno goji pobožne zelje in upanje ponovno vpostaviti komunistični režim z vsemi preteklimi anomalijami. Temu primerno so se tudi Zapadni Evropejci obnašali, ko je nastopilo vprašanje članstva v NATO in ko so začeli tipati o članstvu v EZ (Evropski Zvezi). Ameriška zunanja ministrica Madeleine Albright na obisku v Sloveniji ni mogla skrivati nezadovoljstva s počasnim procesom demokratizacije in usklajanja slovenske "demokracije" v evropske standarde. Videlo se je, da pozna skrivne intrige komunistov bolj kot se tega oni zavedajo. Posledično je ugled Slovenije v svetu zelo nizek in tako Slovenija ostaja osamljena.

Kake posledice bo to imelo tudi za gospodarstvo, ko bo nastopila gospodarska kriza, povečana brezposelnost, draginja in inflacija ter morda tihi bojkot Zapadnih držav, bomo še okusili. Komunisti še vedno HLINIJO SVOJO DEMOKRATIČNOST in si delajo utvare, da tega drugi ne vidijo: komunistov, javnih in potuhnenih, nihče ne mara. Vprašajte NATO.

Sir Leon Brittan, podpredsednik Evropske Unije (EU) je pred nekaj dnevi v Ottawi dejal, da "vse bivše članice komunističnega bloka ne bodo pripravljene, (ready) za vstop, radi ekonomske in politične nestabilnosti". Koga je pa izvil, saj so razen Balkana (tudi Slovenije), že itak vse v Uniji. Tudi nova evropska denarna enota EURO, ki jo s 1. januarjem 1999 namerava uvesti Evropska Zveza, bo pod sedanjimi ekonomskimi razmerami kazala malo zanimanja za razširitev v Slovenijo.

V vni, da bi zavrnil politični sistem v Sloveniji s standardom Zapadnoevropskih demokracij in si s tem uglasili pot v EZ, sta predstavnika izvenparlamentarnih strank KRŠČANSKIH DEMOKRATOV SKD in socialdemokratov SDS, v skladu z RESOLUCIJO 1096 Sveta Evropske Zveze, vložila parlamentu v presojo in glasovanje SLOVENSKO LUSTRACIJO, s pozivom, naj predsednik Državnega Zbora, dr. Janez Podobnik za 19. november 1997 skliče izredno sejo parlamenta z agendo o lustraciji. Dr. Podobnik je zahtevo odložil za čas po volitvah (verjetno z namenom zmanjšati razburjanje duhov tik pred volitvami.) Preložil je zahtevani datum na 10. december 1997.

Poleg "shocka" predsednika Kučana, ki je trdil, da je lustracija nezakonita in kar polovico državljanov obsodil, da so bili sodelavci UDBE ali njeni privilegiranci, da smo vsi enako krivi za kršenje človekovih pravic in končno, da je lustracija čistka.

Poleg njega so vzroji tudi parlametarci. Padali so ostri očitki revanžizma, nelegitimnosti, fašizma, (karkoli je rečeno proti rudečim je vse fašizem!) da pri Slovencih ne rabimo lustracije, ki da smo jo odpravili že v 80ih letih, da se nekateri skušajo prikopati na oblast na tak diktatorski način, ko jih je ljudstvo na demokratičnih volitvah zavrnilo.

Niso hoteli nič slišati o zločinskem režimu komunistov, ki so sistematično pobili na tisoče in tisoče Slovencev, ustanavljali posebna taborišča, jemali državljanom premoženje, pošiljali "oprani denar" preko UDBE v Švico, od tam pa v druge države z varno valuto, kot investicije Partije, onemogočali zaposlitev, izobraževanje in svobodno potovanje v tujino režimu nenaklonjenim; favorizirali so pa tiste medije, ki so propagirali ali ideološko opravičevali kršenje človekovih pravic in kratenje temeljnih političnih svoboščin, druge pa s hlinjenjem zavirali.

Končno je sledilo glasovanje: Ves levi tabor 44 glasov PROTI Resoluciji (lustraciji) ZA Resolucijo pa vsi SLS, vsi SKD z izjemo Peterleta in Jurija Malovrha, od SDS pa vsi razen Jazbeca Franca, vsega skupaj 41. Če bi vsi desni volili bi bil rezultat 44:44 in bi bil predlog sprejet.

Internet Dnevnik se je drugo jutro spraševal zakaj g. Peterle kot sponzor resolucije ni bil navzoč pri glasovanju. Ali je bilo res nujno, da je moral ravno tisti dan v Rim, na očitno strankarsko zadevo in tako povzročil zmago tistim proti katerim je vložil lustracijo. "Tako je podredil usodo Slovenije, njene demokracije in njenega vstopa v Evropo svojim (osebnim) ali strankarskim interesom." (Dnevnik)

Vendar s tem zadeva še ni končana. Vlagatelj prve resolucije (32 členov) so ob koncu leta vložili drugo, skrajšano (8 členov) resolucijo. Med tem je pa skupina slovenskih najuglednejših razumnikov, članov Nove revije, ki je spomladi brezuspešno vložila "poziv preloma s totalitarnim sistemom v URI EVROPSKE RESNICE in 13. decembra izdala 'ODGOVOR '97, KI GA RADI VAŽNOSTI OBJAVLJAMO V CELOTI IN GA PRIPOROČAMO V PODPIS! V zadnjem stavku opozarjajo, da so radi pristranskih medijev, ki jim ne objavljajo, primorani obveščati o razvoju tudi MEDNARODNO JAVNOST.

Ta grožnja je prestrašila nomenklaturo zato so hitro prišli na dan s svojim predlogom, da bi zvedeneli lustracijo. Za ZL je v imenu predsednika Borut Pahorja odgovorila Mag. Spomenka Hribar, ki lustracijo sicer odklanja, obsoja pa komunistični režim in priznava uboj domobrancev, a se proti režimu samemu ne opredeli. Podobno stališče je zavzela tudi Liberalna demokracija Slovenije LDS, ki pa ne razbremenjuje domobrancev.

Očitno je preoblečenim komunistom postalo vroče. Najnovejši razvoj pa kaže da ima vsaj večji del mlajšega članstva ZL več razumevanja za lustracijo in spravo, kar je spodbudno

EPILOG: Ura Evropske resnice st. 23

Vsaj ob zadnjih dogodkih ob NATU in Evropski zvezi, ob kritičnem pisanju evropskega demokratičnega tiska, zlasti pa ob vse vidnejši notranjepolitični in gospodarski krizi bi morala za Slovenijo nastopiti ura resnice. Nastopiti bi moral tudi čas za sprostitev in deblokado našega političnega dogajanja. Temeljni pogoj za to je, da se izreče razločna obsodba prejšnjega režima in da se začnemo vsi vesti po pravilih evropskega demokratičnega življenja.

**LUSTRACIJA IN SPRAVA,
TO JE REŠITEV PRAVA!**

Vir: Slovenski in tuji Mediji.

A. Kuk

POROČILA - NEWSLETTER

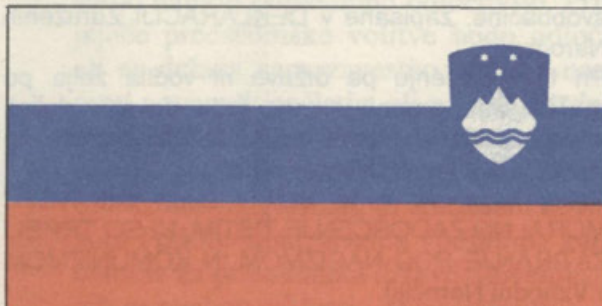
Slovensko ameriško raziskovalno središče - Slovenian Research Center of America, Inc.
29227 Eddy Road, Willoughby Hills, Ohio 44092 USA
Tel. 440-944-7237; Fax: 440-944-0461 ali 216-289-3724; E-mail: Gobedslo@aol.com.
Urednik: dr. Edi Gobec, zaslužni profesor sociologije, KSU
December - Gruden, 1997

Slovenska zastava nad 400 kilometrov visoko v vesolju!

S r c a

Profesor sociologije dr. Edi Gobec, nas je ob koncu leta presenetil z novo, (December 97) izdajo Poročil-Newsletter. Kakor že večkrat preje nas je to pot razveselil z novico o slovenskem astronautu. To pot vesoljcu dr. Jerry Linengerju, čigar stari oče je prišel v Ameriko iz Tržiča, stara mama pa iz Radovljice. Linenger, ki ga priznavajo kot vesoljca z najvišjo izobrazbo je poletel v vesoljstvo dne 16. maja 1997 s SLOVENSKO ZASTAVO, kot jo vidite ob strani. Dr. Linenger je tudi povabil dr. Gobca na izstrelitev vesoljne rakete, kar je moral povabljeni hvaležno odkloniti. V isti številki opisuje tudi slovenskega Nobelovca dr. Friderika Pregelja, očeta micro-analize, dolgoletnega profesorja na graški univerzi.

Vse to in še več lahko berete v Poročilih SRCA in se na revijo tudi lahko naročite ter s tem pomagata finančno, neutrudljivemu garaču in idealistu dr. E. Gobcu.

National Aeronautics and Space Administration
Certificate of Authenticity
STS-84
Eighty-Fourth Flight of the Space Shuttle

This Slovenian Flag was flown aboard the United States Space Shuttle Atlantis on the eight docking flight of the Shuttle-Mir program for Jerry Linenger.

Atlantis launched from complex 39A at the Kennedy Space Center, Florida, at 6:08 a.m. on May 15, 1997, docked with the Russian Mir Space Station at 10:33 p.m. on May 16, 1997, and completed 145 orbits of the Earth before landing on runway 33 at the Kennedy Space Center, Florida, at 9:28 a.m. on May 24, 1997.

Jerry M. Linenger
NASA Astronaut

Flight Data
Maximum Altitude: 248.7 miles
Maximum Speed: 17,500 miles per hour
Duration: 9 days, 5 hours, 20 minutes
Distance: 3.8 million miles

STANKO ŠAJNOVIČ SEDEMDESETLETNIK

29. novembra l.l. je STANKO ŠAJNOVIČ izpolnil 70 let. Rodil se je blizu Ljutomera na Štajerskem, prav blizu slovenskega Jeruzalema, tega prelepega kraja, kjer je doma Renski rizling, eden najboljših slovenskih belih vin.

Stanko se je izučil v Sloveniji za mizarja pri svojem očetu. Po vojni so ga komunisti mobilizirali v milico. Ko so ga skušali včlaniti v komunistično partijo, je raje zapustil totalitarni režim. Tako se je znašel leta 1949 v Avstraliji. Njegova žena Jožica, ki je v Ljubljani končala tri leta medicine, je prišla za njim v Avstralijo in sta se leta 1956 poročila v Melbournu. Kmalu sta z ženo videla, da jima avstralska klima škoduje in sta se odločila, da gresta v Kanado.

Nekaj let sta živela in delala v Torontu. Kmalu sta kupila posestvo (190 acrov) blizu Orillie, kakih 100 km severno od Toronta.

Leta 1964 je Jožica začela na posestvu v Orilliji z proizvodnjo puranov. Stanko je nekaj časa še naprej delal v Torontu in se vsak konec tedna vozil v Orillijo. Čim jima je finančno stanje dovolilo, sta se oba posvetila reji puranov, kokoši in prašičev.

Danes imata veliko podjetje, ki letno proizvaja 100.000 puranov in kokoši. Hrano za purane kupujeta in samo ta ju stane letno \$ 600.000.- To nam precej zgovorno pove kako veliko je njihovo podjetje.

Stanko in Jožica sta tudi zelo aktivna v slovenski skupnosti. Sta člana Slovensko-kanadskega sveta, društva Planice, kjer imata svoje stanovanje, sta člana slovenkega Doma

in še kaj. Pri vseh teh društvih je Stanko tudi odbornik. Stanko in Jožica sta tudi aktivna pri cerkvi sv. Evharistije v Uptergrove, blizu Orillije. Stanko in Jožica imata sina Stankota in hčerko Eriko.

Stan mlajši je že na tem, da bo prevzel in vodil to veliko podjetje puranov. Za to delo je dobro pripravljen; ima dolgoletno prakso doma in še diplomu iz agronomije.

Stanko in Jožica nista samo aktivna v vseh slovenskih društvih, ampak sta tudi velika mecena. Že več let, za vsak "Slovenski Dan" darujeta nekaj puranov. Tudi druge slovenske prireditve često obdarita z purani. Ko človek premišljuje o težki življenjski poti in istočasno izrednem uspehu Jožice in Stanka, se čuti ponosnega, da je Slovenec.

Ljudje takega kova ustvarjajo lepši svet za vse človeštvo.

Slovinci iz vsega srca želimo STANKOTU IN JOŽICI se na mnoga leta!

Toronto, 4. decembra 1998. Poročevalec.

Trikratni svetovni prvak v umetnem drsanju Elvis Stojko, srebrni zmagovalac, na letošnjih olimpijskih igrah, je s svojim junaškim nastopom s poškodovano nogo in prehladom zmagal v srcih vseh, ki so sledili Olimpijadi. Njegov značaj bo za vedno žarel - ne kot zlato, kot diamant v zgodovini zimskih olimpijskih iger. Kanadskemu Slovencu po očetu, iskreno čestitamo!

Državni svetnik dr. Valentin Insko je obhajal te dni 75 let svojega produktivnega kulturnega in narodnoobrambnega dela. Slavlencu iskreno čestitamo!

DR. ŠTEFAN FALEŽ, VELEPOS LANIK MALTEŠKEGA REDA PRI SVETEM SEDEŽU

Sveti oče je 11. oktobra slovesno sprejel novega veleposlanika Malteškega reda pri svetem sedežu, dr. Štefana Faleža.

Vatikanski dnevnik je temu sprejemu posvetil skoraj vso stran. Objavil je dolg pozdravni nagovor veleposlanika, papežev odgovor, v katerem je nakazal značilnosti Malteškega reda in njegovega današnjega poslanstva, ter fotografijo s sprejema (fax posnetek premalo jasen za objavo).

Dopisnik "Med nami" povdarja posebnost dogodka, saj je Slovenec postal veleposlanik malteške ustanove. To je gotovo veliko priznanje dr. Faležu, kot tudi Sloveniji.

Uprava S.D. pristrčno čestita svojemu soustanovitelju, zvestemu naročniku in sodelavcu in mu želi še mnogo uspehov.

V SPOMIN TUGOMIRJU JAKUSU

Na upravo S.D. smo prejeli sledeče sporočilo s prošnjo za objavo, a na žalost prepozno za Božično številko, zato z dovoljenjem nespremenjeno priobčujemo.

Ob obletnici Tugomirove nenadne smrti (2. dec. 1996) se vsem, ki ste bili z nami in na kakršenkoli način, tudi z besedo, po pošti, sočustvovali in blažili našo bolečino, se iskreno zahvaljujemo. Naj Bog povrne Vaša plemenita, nikoli pozabljen dejanja in Vam iz vsega srca želimo blagoslovljen Božic in Novo leto 1998.

Žena Ioana, hčerki Nicole in Andrea in sestra Cvetka Jakus.

S hvaležnimi pozdravi!

POPRAVEK:

V zadnji številki SD nam je tiskarski škrat vrnil črko "E" v slavljenčevo ime (Zernec, namesto ZRNEC.) Napako obžalujemo. Ured. SD.

A: "Zakaj ste komunisti tako proti samostojni SLOVENIJI?"

B: "Ali ne vidis, da komunisti v samostojni Sloveniji nimamo bodocnosti!" (poznani partijc)

Vsoboto, 17. januarja, so v prostorih Društva slovenskih izobražencev v Trstu, ob obletnici mednarodnega priznanja samostojne države Slovenije, mladi priredili že VII. tovrstno proslavo. Kulturni program so oblikovali recitatorji, govornica, mladi glasbeniki, ženski pevski zbor, na koncu pa je mladim spregovoril tudi častni gost letošnjega večera pisatelj Zorko Simčič.

Ko praznujemo kakšen praznik, obletnico gre pravzaprav vedno za spominjanje nečesa iz preteklosti, za nekaj, ob čemer se ustavimo z veseljem in pa v upanju, da bo pretekli dogodek vplival pozitivno v prihodnje. Vse proslave, vsi prazniki so pravzaprav prazniki - upanja. In prav ob takih priložnostih čutimo, kako velja tista Leibnizova misel, da je »sedanjost hčerka preteklosti, da pa ta hčerka že nosi v sebi prihodnost.«

Slovenska država. Razmišljamo o pripravah zanjo, o njeni sedanjosti, o njeni prihodnosti. Skozi stoletje se je spočevala, zadnja desetletja rojevala in ne bilo bi prav, če bi pozabili, da je gibanje za lastno državo v desetletjih komunizma bilo pravzaprav bolj aktivno v zamejstvu in emigraciji kakor pa v matici.

Tudi tu v Trstu, in to dostikrat prav v prostorih vašega kluba, je po letu 1945 desetletja delovala skupina beguncev, ki so pripadali krogu Lamberta Ehrlicha, očeta »višarskega slovenstva« pa tudi enega najbolj odločnih pobudnikov samostojne slovenske države. Tu so pa o nujnosti slovenske državne samostojnosti govorili še drugi, ki so opozarjali, da je treba že enkrat nehati z »novo tlako slovenskega naroda«. Tlako - komurkoli. Vsi ti so širili miselnost o nujnosti slovenske osamosvojitve, sodelovali s somišljeniki po svetu, saj se v matični državi o tem ni smelo niti spregovoriti.

In po svetu, v emigraciji? Tisoče pogovorov, stotine sestankov. Desetletja so izhajale publikacije: SLOVENSKA DRŽAVA v Kanadi, SLOVENSKA POT in pozneje SIJ SLOVENSKE SVOBODE v Buenos Airesu, številni listi in lističi po raznih evropskih državah, ki so ohranjali pri življenju naš stoletni sen. Petdeset let. V neki emigrantski publikaciji smo brali:

»150 let romantike, Hegla, Nietzscheja, Sorela, fašizma in nacizma je ohranilo evropskemu človeku čut, da je politika stvar zrelosti in pameti, kar je bilo jasno od Stare zaveze in od grških časov vse do danes. - Rehabilitirati pojem zrele, zdrave in prave pameti v politiki in domoljubju gotovo ni lahko delo, a predstavlja bistveni korak - conditio sine qua non - na poti k politični dozorelosti, katere vidni izraz bo lastna država.«

Tako je pisal neki naš filozof onkraj oceana, in to okoli leta 1950 ... Vse to je bilo - nekoč.

Vendar, preden preidemo na vprašanja sedanjosti, se morda ni napak spominjati prehojenih korakov, še posebej premaganih težav, pomislekov, ki jih je bilo treba razbliniti. Dvornov o možnosti lastne države namreč niso imeli med nami samo beograjsko centralistično usmerjeni ljudje, ampak tudi mnogi iskreni domoljubi. Osnovati lastno državo? Ali ni to nevaren korak? Seveda je. Pa še kako. Toda kateri važen korak v življenju ni - nevaren? In potem: v usodnih trenutkih obstati na mestu - mar ni nevarno?

Ljudem je bilo treba povedati, da vsi vemo, da lastna država še daleč ne bo - kar tako, sama po sebi - rešila vseh naših problemov. V svetu, kjer vladajo velesile in kjer zlasti gospodarski tokovi vplivajo na marsikako odločitev (tudi politično), se tudi sicer ne slepimo. Toda vsakdo ima pravico, da sam odloča o sebi, in nekoč napoči čas, ko gre tudi za -

Lastna država in psihično zdravje

Od romantizma do realizma

dolžnost, da se odloči sam zase.

Počasi je dozorevalo spoznanje, da se narod - povsem enako kakor v življenju vsak otrok, ko pride do polnoletnosti - **nujno mora odločiti**, da bo vzel vajeti v svoje roke. Da sprejme nase **vso odgovornost**. Sicer se človek - ali narod - ne more razvijati normalno, okrne. Vprašanje samostojnosti nekega naroda je torej vse kaj več kot pa le politično vprašanje. Gre - ob vsem tveganju - za možnost **psihičnega zdravja**.

Bil pa je tu še drug problem. Dostikrat se je namreč zahtevala po lastni državi postavljala skoraj lahko-miselno, deklamatorično, premalo pa je bilo zavesti, da mora najprej priti - kakor je pisal prej omenjeni filozof, ki se je pri tem naslanjal na Platona in njegovo Državo, - do »države v nas samih«. Če tega občutka ni, se do države ne da priti. In četudi bi nam bila »podarjena s strani velesil« - tudi o tem so nekateri naivneži sanjarili - pa zavesti državnostnosti ne bi bilo v nas, bi jo kmalu sami zapravili.

Pa še taki so bili med nami, ki so trdili, da država sploh ni važna. Važno je samo, kaj v sebi čutimo. Država je bila zanje samo nepotrebna struktura in starejši se še spominjamo kakšnih predvojnih krogov, za katere je vsaka struktura pomenila omejitve sproščenosti, smrt avtentičnosti in pristnega človekovega doživljanja. Kakor da strukture ne bi imele nobenega vpliva, kakor da družbeni dejavniki in gospodarski sestavi - kot je nekdo zapisal - »ne bi bili dostikrat nekako neodvisni od dogajanja v človekovem srcu, ne bili nekaj danega, kar lahko globoko posega v naše osebno življenje«.

Res: bistvo državnosti mora biti v nas, kakor je bistvo vsakega krščanskega zakona - ljubezen. Pa vendar Cerkev, ta velika realista, zahteva tudi zunanjo »strukturo« - zakonsko zvezo.

Šele sčasoma je prišlo do zavesti, da bo v prihodnje razvoj družbe morda res šel mimo držav (baje da bo v Evropi tekel vedno bolj v smeri povezovanja narodov), toda v današnjem svetu sebe ni mogoče razvijati, ni mogoče - gre za besede Janeza Pavla II. rojakom - »izražati svojo suverenost, svojo politično neodvisnost in možnost samoodločanja« razen v lastni državi.

Ali zdaj sredi tega našega res da **političnega** razmišljanja ne stopamo na področje psihologije, če rečemo, da so se mnogi lastne države bali, ker so se bali - odgovornosti? Vsekakor je tako, da je odgovornost, ki jo človek - ali narod - ob takem koraku sprejme nase, res podobna težkemu oklepu, ki si ga je nadel srednjeveški vitez pred dvobojem: teže se je premikal, toda oklep ga je v boju tudi držal pokonci, vzravnane, in ga ni že vsak sunek vrgel iz sedla.

Ali je smiselno še danes govoriti o tej preteklosti, o že premaganih problemih? Da. Kajti - samo za primer - apatija, ki jo še danes marsikje opazujemo, je samo znak, da za razne viruse v narodovem telesu ni antibiotikov, ki bi odpravili bolezen enkrat za vselej.

Danes Slovenci svojo državo imamo.

Vendar tudi še danes dostikrat plavamo sredi dveh tokov, ki nista znamenje dozorelosti. Prvi je še vedno tok romantičnosti, ko je ob vsej čustvenosti in navdušenju, brez česar ni življenja, vendar potreben tudi trezen pogled, ko je treba problemom pogumno pogledati v oči. Tudi pomanjkljivostim, predvsem tej čudni

otopelosti, ki dostikrat še vedno vlada v ne povsem pravni slovenski državi. - Druga ovira pa je nasprotna: hladnost, ko nekateri mislijo, da domoljubje sploh ni potrebno, da je vse samo stvar tehnike, ko bo zgolj strokovnost vse rešila. Gospodarstvo in politika bosta vse sama uredila. Vpliv pozitivistične družbe in Comtove sociologije - pri nas pa seveda še marksizma, za katerega je prav tako »človek nič, družba vse« - je pač rodil svoje.

Vsi vemo: v sedanjosti naše države ni vse v redu. Mnogo je za to razlogov, a kdo bi dvomil, da je naša sedanjost - »hčerka preteklosti« - nejasna prav zato, ker mnogi odločujoči ne morejo - ne smejo? nočejo? - pogledati v oči preteklosti. Sprejeti resnico predvsem naše polpreteklosti.

Nekateri pravijo, da smo prišli preveč lahko do svoje države in da se tudi zato njene vrednosti ne zavedamo. Deloma je to res, deloma pa - vsaj zase imam teorijo, ki pa po mojem ni samo teorija: v boju za samostojno slovensko državo je pred sedmimi leti padlo res le nekaj ljudi, toda za njeno uresničitev so skozi desetletja živeli in umirali mnogi in prav v časih naše državljanske vojne med letoma 1941 in 1945 - tisoči. Pa četudi so mnogi v tistih tragičnih dneh stali na dveh nasprotnih bregovih.

Samo kratek skok v stran! Da so nekateri, ki se danes razglajajo tako rekoč za očete slovenske samostojnosti, v resnici samo pristali nanjo, ker so v zadnjem hipu v svoji politični razgledanosti - te jim ne moremo odrekati - uvideli, da se z njo rešujejo tudi sami - to je lahko dejstvo. Vendar bi že bežen pogled na zgodovino rojstev drugih držav kaj kmalu pokazal, da na tem področju ni bilo nikjer povsem čistih rojstev. Ne uganjajmo torej angelizma. Če drži - kakor pravi pesnik Eliot, da »Naravna sla, ki v grehu je razuneta, je vzrok, da življenja naša so spočeta« in to dostikrat celo življenja svetnikov ... zakaj bi iskali pri rojstvih držav angelsko čistost namenov in drž? Dejstvo je, da je naša država rojena, da je tu, in pa - predvsem to! - da je njena prihodnost v naših rokah.

Starodavni so vedeli: »Kar nam bogovi dajo, nam v resnici prodajo.« Vse je treba plačati. Nič ni zastoj. Naš narod je ceno za ta »dar usode«, kakor nekateri pravijo, že plačal, vendar življenje naroda pa tudi države je pač tako, da na tem področju plačevanja obrokov nikdar ni konec. In pri tem ne bi smeli pozabiti lorda Byrona, sanjavega pesnika, človeka, ki je v svetovni literaturi sicer simbol romantika, ki pa je kdaj bil kruto realen. Ko je pred skoraj dvesto leti potoval iz Anglije v Grčijo, kjer se je bojeval za njeno svobodo, je napisal: »Tisoč let je komaj dovolj, da ustvariš svojo državo, ena sama ura zadostuje, da se zruši v prah.«

In prihodnost slovenske države? Kaj storiti zanjo?

»Ljubi svojega bližnjega ...«

To pa pomeni tudi: Ljubi svoje ... Spoštujmo torej vse države, pa naj živimo kjerkoli, bodimo lojalni državljani, predvsem pa imejmo radi, kar je našemu srcu bližje, najbližje.

In za konec te naše drobne meditacije? Draga dekleta, dragi fantje - mislim na Cicerona, ki je dejal: »Ni druge stvari, pri kateri bi se človeška krepost bolj približala božanstvu, kakor je to takrat, ko človek ustanavlja novo državo, nova mesta, ali ko stara mesta vlada.«

Kakšen izziv pogumnim in modrim Slovencem v današnjih dneh,

na pragu novih časov! Kakšen izziv zlasti mladim! Zato ob vsej sivini, ki je kdaj okoli nas, draga dekleta, dragi fantje - blagor vam. Blagor Vam!

»Ni druge stvari, pri kateri bi se človeška krepost bolj približala božanstvu, kakor je to takrat, ko človek ustanavlja novo državo ...«

Slovenska država je že ustanovljena. Pomagajmo ji zdaj - živeti! Pametno vladati - to je - pravično. Bo v korist. Nam. Pa tudi našim sosedom. Kar verjemimo: v korist vsej Evropi.

Lustracija in sprenevedanje

Prav presenetljivo je, kako so ljudje mimo sprejeli zavrnitev zakona in resolucije o lustraciji.

Človek bi pričakoval upor in množične proteste. Toda nič se ni zgodilo. Vse kaže, da je bil nekdanji zločinski režim normalna zadeva. Ali smo res do te mere otopeli, da so za nas poboji in tlačenje demokracije normalni. Tudi opravičilo za genocid, storjen nad našim narodom v letih 1945 - 1955, so zagovorniki nekdanjega režima mimo zavrnili, češ, s tem naj se ukvarja sodstvo in državni tožilec. Sprenevedanje je šlo tako daleč, da je celo predsednik republike zapisal - sodstvo in državno tožilstvo naj preganjajo vse morebitne nepravilnosti. Pri vsem tem pa pozabljajo, da ima državni tožilec zvezane roke, ker policija v vseh 7. letih formalne demokracije ni podala niti ene ovadbe zoper zločince, ki so po končani vojni storili genocid. Tako se mimo sprenevedajo od najvišjega oblastnika do poslancev LDS, ki so najbolj vneto zagovarjali morilski totalitarni režim. Premnogi še živeti morilci pa mimo uživajo privilegije, pridobljene z umori in drugimi totalitarnimi dejanji v 50-letni vladavini enoumja. Zakaj sta bila potrebna denacionalizacijski in privatizacijski zakon? Vse to in še mnogo drugega je potrebno za popravilo krivic, storjenih v vladavini terorja in enoumja. Zato je sprenevedanje vladajoče oligarhije nemoralno in bo škodilo Sloveniji in Slovencem. Resolucije Sveta Evrope ni moč ponarejati. Prej ali slej bomo morali dati obračun o svoji demokraciji. Sedeti na dveh stolih je nemogoče. Zagovarjati skrajno nedemokratičen in zločinski režim, hkrati pa vstopati v demokratično Evropo, je nemogoče. Sramota za Slovenijo je, da premnogi tlačitelji iz preteklega režima uživajo privilegije, pridobljene v njem, hkrati pa je velika sramota, da zasedajo vodilne položaje nekdanji oblastniki. Zdaj pa nas poučujejo, kaj je demokracija. Nič jim ne more pomagati razširjanje laži, češ, pol Slovenije bo lustrirane. Predlagatelji so dovolj jasno povedali, kaj so mislili s sprejemom deklaracije in zakona. Ali smo res tako slepi in zapeljani, da ne vidimo, kam nas vse to vodi? Sedanji

dalje na str. 8.

GLAS 30 • 19. december '97

ODGOVOR 97

Izjava slovenskih izobražencev

10. decembra 1997, na svetovni dan človekovih pravic, je Državni zbor Republike Slovenije zavnil predlog Resolucije o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima v Sloveniji. Znano je, da je ta režim množično kršil človekove pravice in očitno je, da tudi demokratično izvoljeni parlament ni pripravljen popraviti krivic petinštiridesetletne komunistične vladavine. S tem je pristal na kontinuiteto s prejšnjim režimom in zavrl slovenski demokratični razvoj.

V tri evropske resnice za Slovenijo smo podpisniki letos spomladi opozorili na nujnost preloma s totalitarnim sistemom in navedli tudi sledeče podatke: po vojni je bilo brez sodnih postopkov pobitih več kot 10.000 ljudi, 28.000 državljanov je šlo skozi politične sodne postopke, 200.000 državljanom je bilo odvzeto premoženje. Komunistični režim je sistematično kršil človekove pravice in temeljne svoboščine, odvezal državljanom možnost svobodnega izražanja politične volje, jih z grožnjami silil k javnemu zagovarjanju laži in zločinov, kršil temelje pravne države, mednarodne pogodbe, zlorabljal lastne zakone in z akti, objavljenimi v tajnem Uradnem listu, vzpostavil vzporeden pravni sistem, s čimer je postavil delovanje komunistične partije oziroma Zveze komunistov ter njenih predstavnikov nad zakone, po katerih deluje pravna država.

Zadnja odločitev državnega zbora samo potrjuje naše mnenje, da se del slovenske družbe in večinski del parlamenta ništa pripravljena in sposobna soočiti s temi dejstvi in njihovimi posledicami. Krivice niso popravljene, premoženje prehaja v last ljudi kontinuitete, isti ljudje pa s pomočjo medijev povsem nadzorujejo javno življenje. Prav hujškaški medijski odmevi na Uro evropske resnice in na predloženo resolucijo, zamolčevanje vsebine Resolucije 1096 Sveta Evrope in ne nazadnje pomanjkljivo in tendenciozno poročanje o parlamentarni razpravi dokazujejo, da smo v Sloveniji vsak dan dlje od ukrepov za razgradnjo totalitarnega režima in vsak dan bliže popolni vladavini nosilcev njegove kontinuitete.

Zato podpisniki v skladu s temi spoznanji in skladno z Resolucijo 1096 Sveta Evrope o ukrepih za razgradnjo dediščine nekdanjih totalitarnih režimov

ZAHTEVAMO

da Državni zbor Republike Slovenije odločno in z razločnimi besedami obsodi delovanje komu-

nističnega totalitarnega režima v Sloveniji in s tem jasno razmeji demokracijo od totalitarizma.

POZIVAMO

državljanke in državljane Slovenije, da s svojimi podpisi podprejo gornjo zahtevo in s tem izpričajo svojo voljo, da sprejemajo temeljna načela evropske demokracije in spoštovanje temeljnih človekovih pravic. Pozivamo politične stranke in civilna združenja, da organizirajo zbiranje podpisov.

Naša zahteva ne vključuje niti sodnega, niti kateregakoli drugega pregona nosilcev in privilegirancev totalitarnega režima, kar je vedno stvar pravne države. Naše dejanje temelji na prepričanju, da nas bosta molk in dejanska povezava s totalitarnim režimom bremenila še v nove rodove, ohranjala delitve in nas držala v preteklosti, namesto da bi se usmerili v demokratično prihodnost ter duhovni in materialni razvoj.

Zaradi zaprtosti in enostranskosti medijskega prostora v Sloveniji bomo podpisniki o pričujoči zahtevi, odmevnih nanjo in o akciji zbiranja podpisov obveščali tudi mednarodno javnost.

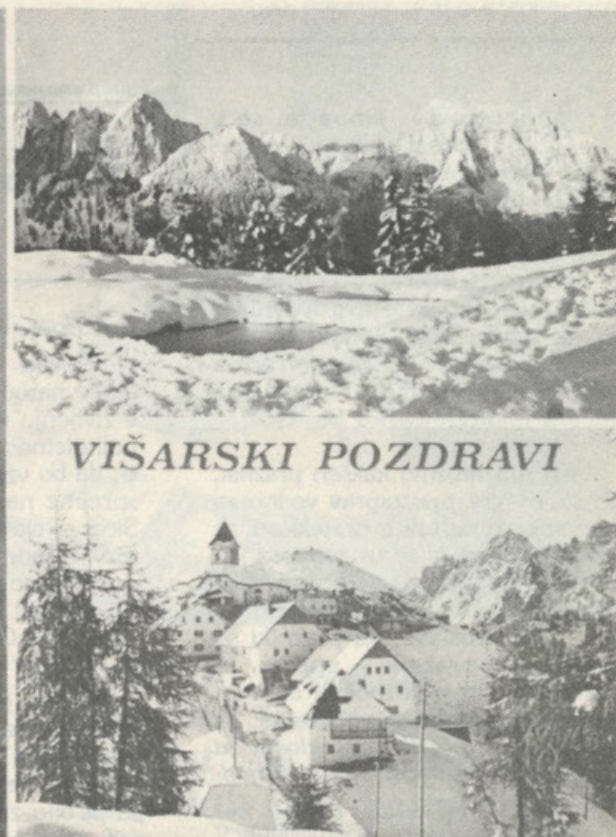
dr. Jože Pučnik, profesor
dr. Angelos Baš, etnolog
Aleš Berger, prevajalec in urednik
Janez Bernik, slikar, profesor
Viktor Blažič, publicist
dr. Katarina Bogataj Gradišnik, prevajalka
mag. Drago Demšar, odvetnik
dr. Stane Gabrovec, profesor
dr. Kajetan Gantar, profesor
Janez Gradišnik, pisatelj, prevajalec
Niko Grafenauer, pesnik in urednik

Andrej Hieng, pisatelj
Drago Jančar, pisatelj in urednik
dr. Milček Komelj, profesor
Lojze Kovačič, pisatelj
Lojze Lebič, skladatelj, profesor
dr. Joža Mahnič, profesor
dr. Saša Markovič, zdravnica
Janez Pogačnik, magister teologije
dr. Primož Simoniti, profesor
Jože Snoj, pesnik in pisatelj
Mag. Rudi Šeligo, pisatelj
dr. Alojzij Šuštar, ljubljanski nadškof in slovenski metropolit v pokoju
Drago Tršar, kipar, profesor
dr. Ivan Urbančič, profesor
Aleksander Zorn, urednik

Če soglašate s to zahtevo in se nam pridružujete s svojim podpisom, obvezno navedite naslednje podatke:

Ime in priimek (čitljivo),
letnica rojstva, naslov, podpis.
Podpise pošljite na naslov
ODGOVOR 97, p.p. 488, 1001
Ljubljana.

Ljubljana, 13. december 1997

Al piedi di questo santo monte si incontrano le tre principali stirpi d'Europa: latina, germanica e slava.

Invece di un cippo di confine i nostri padri hanno costruito su questa cima la chiesa di Maria.

E' l'unico confine in Europa che non divide, ma unisce i popoli."

DR. LAMBERT EHRLICH

• 18. IX. 1879 • 26. V. 1942

Ob temeljih te svete gore se stikajo tri poglavita evropska plemena: Romani, Germani in Slovani. Namesto mejnika so naši očetje postavili na ta otok cerkev, Mariji v čast. To je edini mejnik v Evropi, ki narodov ne loči, temveč združuje.

DR. LAMBERT EHRLICH 1937

Če se strinjate a spodaj priloženo izjavo, Vas vabimo, da jo podpisate in odpošljete na priloženi naslov.

Prevzvišeni gospod Nadškof!

Eden najbolj odločnih slovenskih protikomunističnih boriteljev je bil vseučiliški Profesor dr. Lambert Ehrlich, ki je, z akademikom Rojcem, ena prvih žrtev komunistične morije v Sloveniji.

Podpisani se obračam na Vas, Prevzvišeni, in na celotno slovensko Cerkev, in Vas prosim, da začnete proces za proglasitev prof. Lamberta Ehrliche za mučenca, ker je bil umorjen "in Odio Fidei" prav zaradi svoje protikomunistične borbe in svojega delovanja za ohranitev Katoličanstva v Sloveniji in za doseg njene neodvisnosti.

(podpis in naslov)

(kraj in datum)

Prevzv. Gospod Dr. Franc Rode
Nadškof in Metropolit,
Ciril Metodov Trg. 4
1000 Ljubljana, Slovenija

V SPOMIN VERE DEBELJAKOVE

Njeno slovo nas je globoko prizadelo. Zdomci smo upali, da bomo po devetdesetletnih slavih Lojze Ceceve in Eme Kesslerjeve proslavili tudi njen 90.letni jubilej (14. 2. 1998.) Bog jo je poklical prej in jo pridružil soprogu dr. Tinetu Debeljaku. Oba sta se spopolnjevala v delu za ohranitev slovenske zdomske kulture, dr. Tine kot literalni kritik, pesnik in poklicni časnikar, gospa Vera kot hčerka politika Remca in Marije Debevec, ugledne pisateljice gospodinjstvih knjig kot zvesta pričevalka političnih in kulturnih dogodkov že prva leta jugoslovanske države.

Gospo Vero sem prvič srečal v dneh zborovanja slovenske katoliške srednješolske mladine v Šentvidu pri Ljubljani. Z nekaj celjskimi srednješolci sem obiskal uredništvo "Slovenca" in dr. T. Debeljaka, istočasno Verino knjigarno na Zaloški cesti. Vzorno jo je urejevala s svojo sestro. V spominu mi je ostala njena sodba o profesor E. Kocbeku, po njeni izjavi, zgrešenega krščanskega socialista in političnega fantasta.

O njenem delu v SKA po njenem prihodu v Argentino bodo lažje pisali njeni sodelavci. Kot časnikar lahko trdim, da je bila g. Vera hrbenica vsega organizatornega dela te ugledne slovenske ustanove. Prav ji je kronist "Duhovnega življenja" pripisal, da je bila v zdomstvu odločna Slovenka in se udeležila volitev v RS. S svojim zvestim delom za slovenstvo je po smrti svojega moža urejevala njegovo literarno zapuščino. Še več: svoje delo je uravnavala v skrbi za sina T. Debeljaka, da je prevzel uredništvo "Svobodne Slovenije."

Rada je obiskovala Slomškov dom in se redno udeleževala nedeljskih sv. maš. Največja sreča njenega življenja je bilo 18 vnukov. Srečna je bila teh darov njenih dveh hčerk in vzornega očeta arh. J. Vombergerja. Vse je spremljala z veliko ljubeznijo; do njene smrti se je rodilo šest otrok pravnukov. Debeljakovi so se nadejali proslaviti njen jubilej v dr. Hanželičevem domu v Cordobi, a Bog je hotel drugače. Na proslavi 80.letnice Eme Kesslerjeve je takratni predsednik ZS g. Rezelj priznal jublilantki zasluge za delo pri SDG. Našemu odobravanju se je pridružila s ploskanjem tudi gospa Vera sama.

Gospa Vera je imela dobro srce za vse. V času revolucije sem sledil njeni potrpežljivosti proti neodkritim prijateljem, ki jim je materinsko pomagala. Zelo je trpela zaradi preganjanja prav teh OF zakritih nasilnežev, ki se jih je KP poslužila, da so pričali zoper njo. Deset let so jo komunisti preganjali, ohromeli študent Šegula je grdo poplačal njeno dobroto. Somišljeniki SDG izrekamo vsem Debeljakovim ob izgubi ugledne zdomske aktivistke naše globoko sožalje.

Slavko Skoberne.

+ STANE BUDA

V Argentini je umrl g. Stane Buda, večletni urednik "Smeri v slovensko državo", domobranski stotnik in učitelj. Slovel je po umirjenih člankih in bil zelo spoštovan v slovenski zdomski družbi. Slovensko državno gibanje v Argentini ga bo ohranilo v najlepšem spominu. Zalujoči družini izrekamo naše globoko sožalje.

-ERNE

Od pokojnega se je poslovil v imenu SDG g. Slavko Erjavec, dolgoletni aktivist za slovensko suverenost

GOVOR g. Erjavca na grobu:

ROJAKI!

Danes se poslavljamo od učitelja, stotnika, pristaša Slovenskega državnega gibanja, Staneta Bude. Večini nam je ostal v spominu iz časov, ko je Slovenec moril Slovenca brata, toda, ko bo spregovorila resnična zgodovina, bo pred nami vstal lik moža tiste krvave dobe, ki jo imenujemo komunistična revolucija. Na nas je, da zbiramo podatke o ljudeh in dogodkih in ki jih pustimo v obravnavo nepristranskim zgodovinarjem. Zgodovina ne prosi - zahteva, ne moleduje - ukazuje!

Poslavljamo se od zemskih ostankov človeka, nekoč mladega učitelja polnega idealizma, ki mu ni bilo dano, da bi izvrševal poklic na katerega se je pripravil in katerega je moral zapustiti, kot je moral zapustiti svojo mlado družinico v časih, ko ga je najbolj

potrebovala. Slovenskemu narodu je šlo za biti ali ne biti in učitelj Buda je bil med prvimi, ki je zapustil šolo ter se pridružil nastajajočemu domobranstvu.

Kot stotnik 24.čete, ki je obvladovala ozemlje Ižanskega, Mokrica, Police, Polhograjskih Dolomitov tja do Velikih Lašč in Suhe Krajine, je sprva z dvema četama, potem z eno vzdrževal red na tem odseku slovenske zemlje in tako zapiral pot komunistov do Ljubljane.

Stane Buda ni bil poklicni vojak, vendar je o vojski in gverili vedel več kot marsikateri aktivni častnik. Stane Buda ni bil poklicni politik, vendar se je v političnih zadevah razbiral bolje kot poklicni politik. Vedel je, da naša pot ni pot italijanskih kričacev, ne nemškega nadčloveka in da ni več povratka nazaj v Jugoslavijo, tako kot jo je poznal on. Zanj je bilo VIŠARSKO SLOVENSTVO, kot ga je oznanjal dr. Lambert Ehrlich edina rešitev za Slovence: SLOVENSKA SAMOSTOJNA DRŽAVA POD TRIGLAVOM S STITIŠČEM NA SVETIH VIŠARJIH TREH VEJ EVROPSKE KULTURE: SLOVANSKE, ROMANSKE IN GERMANSKE, ki bi jamčile neodvisnost malemu slovenskemu narodu.

Stane Buda je bil "DRŽAVAR" To kar se je odigralo pred petimi leti, kar je nekoč zvenelo kot bladnja, utopijska, ali psovka, se je uresničilo prav zaradi takih ljudi kot je bil on. Bil je pristaš Slovenskega državnega gibanja, ko večina Slovencev tega še od daleč ni razumela.

Še kot študent, nato kot učitelj, potem kot domobranski častnik, nazadnje kot begunec, Stane ni mogel razumeti, zakaj morajo naše najboljše sile iti na jug. Med prvimi ga dobimo pri kanadski "Slovenski državi", nato pri argentinski "Smeri v slovensko državo", Slovenski poti, Vestniku in Taboru. S tem je prehitel politike, ki so se brigali za nas, samo takrat, ko smo jim bili potrebni. Če nekdo sledi njegovemu pisanju, bo zasledil, da je bila Ilijeva "Huda pravda" pobuda pokojnemu, da je začel pisati "Spomine". S tem je skušal našim potomcem in zgodovinarjem podati pravo podobo domobranstva.

Stane Buda je bil mož resnice. Zato najdemo v Spominih dostikrat samoobtožbe, ki nam prikazujejo lik resničnega domobranskega častnika, Ižanca, kakor jih več ni: trdega, vztrajnega, zvestega ideji domobranstva in slovenstva, skrbečega za njemu zaupane vojake, pogumnega, spoštuječega nadrejene in njihova povelja.

Počivaj v miru, dragi Stane, v tuji zemlji, ki je sprejela že toliko tvojih soborcev. Tvoje mladostne sanje o slovenski suverenosti in samostojnosti so postale resničnost. Hvala Ti za zgled, ki si ga zapustil nam in našim otrokom!

SLAVA STANETU BUDI za njegovo delo za slovenski narod v vsem svojem grenkem življenju, učitelja, domobranca in begunca!

+ ARKOVA MAMA

10. januarja t.l. je v Silver Cross bolnišnici v Jolietu, Illinois po dolgi bolezni umrla 88 let stara Pavla Arko, rojena Rojc, v vasi Hrib v Loškem potoku na Dolenjskem. Družina je prišla v Ameriko leta 1940. Zapuščala hčerko Mihaelo, poročeno Symrayh in sina Jožeta, oba z družinama in sina Toneta, vsi trije v Lemontu, Illinois, sina Janeza z družino v Glenview, Illinois, sina Lojzeta z družino v Los Alamos, New Mexico, že 11-kratna stara mati in 7-krat prestara mati.

Bila je vdova po možu Mihaelu Arko, ki je služil pri domobrancih v Borovnici in ki je umrl že leta 1965. Po smrti moža je bila zaposlena pri Chicago Tribune in pri Harris Bank. Po poklicu je bila šivilja.

Bila je članica Slovenske ženske zveze društva št. 2, kakor tudi Oltarnega društva pri fari Sv. Štefana v Chicago, Illinois.

Sveta maša za pokojno je bila v torek 13. januarja 1998 ob 10:30 dopoldne v samostanski kapeli slovenskih frančiškanov v Lemontu, nato pa v oskrbi Zafranovega pogrebnega zavoda pokopana na Resurrection (Vstajenje) pokopališču v Summit, Illinois.

Tone Arko

Ožji družini Arkovih, izredno zavednih Slovencev in njihovim sorodnikom, izražamo pri Slovenski državi naše iskreno sožalje.

Uredništvo S.D.

+ Rozalija Pepevnak

V soboto 24. januarja, smo se na pokopališču sv. Križa poslovili od gospe Rozke Pepevnak, ki je po več letnem mučnem trpljenju za vedno zaspala na svojem domu v Toronto. Njena globoka vera ji je skozi leta dajala moč in pogum, da je vdano prenašala vse križe in težave, ki ji jih je življenje postavilo na pot. Poplačano ji je danes vse, saj se je pridružila ljubemu možu Frankotu in bosta od sedaj naprej ponovno skupno skrbela in prosila za svoje zalujoče otroke. Tomažu, Kati in Marku naše globoko in iskreno sožalje.

Uprava in Uredništvo S.D.

SLOVENIA
Parishes Credit Union

725 Brown's Line, Toronto, Ontario M8W 3V7
Tel: 416 255-1742 Fax: 416 255-3871

Monday, Tuesday, Wednesday... 10:00 a.m. - 4:00 p.m.
Thursday, Friday... 10:00 a.m. - 7:30 p.m.
Saturday... 9:00 a.m. - 12 noon.

618 Manning Ave., Toronto, Ontario M6G 2V9
Tel: 416 531-8475 Fax: 416 531-8533

Monday... 12:00 noon - 4:00 p.m.
Tuesday, Wednesday... 10:00 a.m. - 4:00 p.m.
Thursday, Friday... 10:00 a.m. - 7:30 p.m.

Villa Slovenia

23 Delawana Drive, Hamilton Ontario L8E 3N6
Tel: 905 578-7511 Fax: 905 578-5130

Thursday... 3:30 p.m. - 7:30 p.m.
Friday... 12:30 p.m. - 7:30 p.m.
Saturday... 9:00 p.m. - 12 noon.

Dom Lipa, Toronto, Ontario

(For residents only)

Wednesday... 3:00 p.m. - 4:00 p.m.

SLOVENSKA VELEPOSLANIŠTVA

V četrtek, 4. decembra je slovenski veleposlanik v Ottawa, Hon. dr. Božo Cerar priredil v Airport Hilton Hotel recepcijo za predstavnike slovenskih organizacij v Južnem Ontariju. Vabilu se je odzvalo kakih 140 udeležencev. Navzoč je bil tudi slovenski zunanji minister dr. Boris Ferlec. Poleg pozdravnih besed veleposlanika, se je oglašil tudi zunanji minister in podal strnjeno poročilo o uspehih slovenskega zunanjega ministerstva. Večer se je razvijal v prijetnem pogovoru pri zakuski. Slovensko-kanadski Svet je zastopala ga. Ema Pogacar.

VOLITVE V B. AIRESU.

Volitve za predsednika R. Slovenije so se končale v vseh domovih v Argentini v popolnem redu in resnosti. "Vox populi" zatrjuje, da so se vsi slovenski zdomci odločili za dr. J. Bernika. Veleposlaništvo in ZS sta v polni meri sodelovali pri izvedbi predpisanih obrazcev. Volilo je okoli 3000 Slovencev.

Tudi v Kanadi se je diplomatsko predstavništvo potrudilo nuditi volilcem možnost voliti v Torontu in jim s tem priznati z dolgim potovanjem v prestolico-Ottavo. Na žalost se slovenski volilci niso zavedali važnosti glasovanja in sodelovanja pri demokratskem procesu. V Torontu in okolici živi nad 20 tisoč Slovencev. Od teh jih je glasovalo: reci in piši ŠEST IN TRIDESET!

Ga. Ema Pogacar se pogovarja z ambasadorjem dr. Cerarjem.

Slovenci v Torontu na voliscu

Slovenska Hranilnica in Posojilnica Janeza E. Kreka

Prva Slovenska Hranilnica in Posojilnica v Kanadi

John E. Krek's Slovenian Credit Union

Canada's first Slovenian Credit Union

747 Brown's Line
Etobicoke, Ontario M9W 3V7
tel: (416) 252-6527

Day	Hours
Monday	9:30 am - 4:00 pm
Tuesday	9:30 am - 4:00 pm
Wednesday	9:30 am - 4:00 pm
Thursday	9:30 am - 7:30 pm
Friday	9:30 am - 7:30 pm
Saturday	9:00 am - 12:30 pm

646 Euclid Avenue
Toronto, Ontario M6G 2T5
tel: (416) 532-4746

Day	Hours
Tuesday	10:00 am - 4:00 pm
Thursday	10:00 am - 7:00 pm
Friday	10:00 am - 8:00 pm
Saturday	10:00 am - 1:00 pm

SERVICES

- Chequing
- Savings
- Term deposits
- RRSP
- RRIF
- Loans
- Mortgages
- Line-of-Credit
- Master Card
- Banking machine card
- Travel Insurance
- Travellers Cheques

USLUGE

- Čekovni račun
- Hranilne vloge
- RRSP
- RRIF
- Hipotečna posojila
- Osebnostna posojila
- Kreditna karta Master Card

Dr. Janez Arnež, urednik POGLEDOV in ravnatelj STUDIA SLOVENIKA, P.P.28, 1210 LJUBLJANA-ŠENTVID je v avgustu izdal novo številko (16-17) Pogledov z 32 stranmi zelo zanimivih člankov.

Med temi prednjačijo: The real truth about communist Yugoslavia (intevju dr. Janeza Stanovnika, svetnika jug. odposlanstva pri ZN. v navzočnosti treh ameriških strokonjakov: Beveridgea, Proctorja in Goodmana, leta 1953. V tem intervjuju Stanovnik krčevito zagovarja komunistični sistem. Skoraj se približuje mnenju novjših pripadnikov tega režima, ki trdijo, da s komunizmom ni nič narobe, le pravilno ga je treba prakticirati.

Zanimivi so članki o gibanju za slovensko državo, (slovenski ljudski blok), o slovenskih komunistih v Dachau, o Mirku Javorniku in Ignacio Agustí, v zvezi z Pen klubom, o pripravi izdaje "Knjige o Slovencih".

Za Kanado je bila OLIMPIJADA v NAGANO najboljša v zgodovini iger. Do danes (11. dan) so zmagali 12 medalij. Pricakujejo pa se kako (na primer v moskem Hockeyu). Zguba te bi pomenila za Kanado, iznajditelja tega sporta, narodno katastrofo.

SLOVENSKI OLIMPIJCI

V NAGANO sicer niso dobili medalij, so pa bili zelo vidni tudi med višje uvrščenimi tekmovalci. Delali so čast mladi državi SLOVENIJI, ki jo sedaj tudi mednarodni novinarji ločijo od držav s podobnim imenom. Čestitamo mladi ekipi v prepričanju, da bodo v bodoče se boljši Slovenci smučarji: SMUKI!

NAGANO

1 9 9 8

